

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang Drakenfort Broeksingel

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

September 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Louise Buijs.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten wij ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: In 2024 richten wij ons het pedagogische uitgangspunt 'We bieden ritme en structuur' waarbij we gebruik maken van het 'start van de dag formulier' voor een heldere taakverdeling en activiteitenplanning. Daarmee zorgen we voor meer structuur, duidelijkheid en rust op de groep

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 20,6 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- We hebben drie basisgroepen met vaste pedagogische medewerkers. Elke dag heten we de kinderen in de groep welkom. Dit is een persoonlijk moment. Ieder kind wordt gezien en persoonlijk welkom geheten. Die continuïteit bieden we ook zoveel mogelijk in vakanties. Daar proberen we altijd een eigen pedagogisch medewerker van de eigen locatie in te zetten.
- Als er een nieuw kind op onze bso is, zorgen wij voor een maatje (een kind dat al langer op de groep is) dat het nieuwe kind wegwijs maakt. Dit werkt goed. Het maatje voelt zich 'groot' en verantwoordelijk. Het nieuwe kind leert via het maatje de andere kinderen, ruimtes en gang van zaken in de groep kennen. Natuurlijk blijven we in de gaten houden hoe het gaat met het nieuwe kind.
- We hebben op het plein een voetbalkooi waar veel kinderen met veel plezier in spelen. Soms ook de kinderen uit de buurt. Dit zijn vaak wat grotere jongens. De jongere kinderen durven dan niet in de kooi te komen. De pedagogisch medewerker maakt dan afspraken met de grote jongens dat zij na een kwartier stoppen en plaats maken voor de jongere kinderen.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- We hebben een kind-vergadering tijdens het fruit eten. We vragen aan alle kinderen of er nog iets van spelmateriaal mist en waar ze het liefst mee spelen. We maken daarna een lijstje met lievelingsspeelgoed en bespreken wat we aan zullen schaffen.
- We hebben kort geleden een vragenlijst gemaakt die we met de kinderen van de groep bespreken. Dit doen we in een gesprekje met ieder kind apart. Wat vind je leuk aan de bso en waar speel je graag mee? Heb je vriendjes met wie je graag speelt? Ieder kind kreeg hierdoor een persoonlijk gesprekje met de pedagogisch medewerker en alle aandacht.
- Bij de inrichting van de ruimte kijken we vooral naar waar de kinderen spelen en waarmee ze graag spelen. Soms veranderen we een hoek of de inrichting als we merken dat kinderen op andere plaatsen gaan spelen. Zo bouwden we eerst in de groepsruimte maar kinderen gingen zelf in de gang bouwen met lego en draad. Er werden hele kabelbanen gemaakt. Nu staan hier altijd bouwblokken.
- We vragen aan kinderen wat ze willen doen die middag. Wil je naar buiten, naar de sporthal, wil je iets met handenarbeid doen of wil je gewoon een boekje lezen? We bieden van alles aan maar uiteindelijk kiezen kinderen zelf waar ze mee willen spelen.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Kinderen willen armbandjes maken maar we hebben niet duidelijk hoe deze af te werken zodat ze door verschillende kinderen gedragen kunnen worden. Samen met de kinderen hebben we bedacht hoe dit op te lossen, waarbij onder andere naar voren kwam om een boek erover te kopen. Dat bleek te werken maar helaas hadden we nog een probleem: dat hebben de kinderen samen met de pedagogisch medewerker op de computer opgezocht waardoor we een filmpje vonden met de oplossing. Gevolg: heel veel armbandjes...
- Regelmatig koken en bakken we van alles met de kinderen. Kinderen leren zelf snijden en met een oven omgaan. Ze mogen zoveel mogelijk zelf doen.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Kinderen studeren zelf een liedje in en gaan daarna een uitvoering geven. Het is soms een probleem om de andere kinderen zover te krijgen dat ze komen kijken, terwijl dit net hetgeen is wat de artiesten zo leuk vinden. We gaan dan als pedagogisch medewerker uitgebreid erop in om zelf te gaan kijken en zoveel mogelijk kinderen mee te krijgen om te kijken, en dan blijkt dat bijna alle kinderen het leuk vinden, om te kijken en later om zelf ook iets op te voeren.
- We bieden op maandag- en dinsdagmiddag extra uitdaging door de sporthal te huren. Hier doen we samen met de HAN stagiaires allerlei bewegingsspelletjes en bieden we sportactiviteiten aan. Dit vinden de meeste kinderen erg leuk.
- Soms gaan we naar de speeltuin in de buurt waar je heel goed verstoppertje kunt spelen of gaan we naar de Heemtuin om te zien wat de natuur ons allemaal biedt.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Kinderen komen op vaste tijden binnen. Ieder kind zet een kruisje bij zijn naam en wordt begroet. Er staat drinken en iets lekkers klaar en kinderen gaan aan tafel om wat te eten en te drinken. Soms wijken we hiervan af als kinderen teveel binnen hebben gezeten. We gaan dan eerst even buiten uitrennen. Aan tafel lopen de pedagogisch medewerkers de lijst nog even na en vertellen wat er die middag te doen is. Kinderen maken zelf een keuze.
- Later op de middag gaat een van de pedagogisch medewerkers rond met een grote schaal fruit. Als er een kind jarig is mag die met een zelf gekozen vriend fruitspiezen maken. Het kind wordt dan toegezongen als het fruit wordt uitgedeeld. Dit is weer een moment waar ook aan groepsbinding wordt gewerkt.
- Een van de regels in onze 'stoeizolder' is dat je hier mag stoeien maar elkaar niet pijn doet. Hierdoor leren kinderen met elkaar omgaan. Lichamelijk en geestelijk.
- Een item dat door de kinderparticipatie naar voren is gekomen is de behoefte aan een plek waar je rustig kunt lezen/ of je terugtrekken uit de groep. Ook het spelen in de speelzaal zonder toezicht kwam hier naar voren, dit wordt nu uitgevoerd met beperkt toezicht. Geregeld komt de pedagogisch medewerker kijken of een ander nog zonder problemen gaat. Evaluatie van de kinderparticipatie komt elke maand terug.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Enkele kinderen proberen een slang te maken van papier door middel van de techniek origami. De pedagogisch medewerker is bezig met andere kinderen en vraagt aan enkele kinderen die de techniek door hebben om haar te helpen en nieuwe kinderen die ook een slang willen maken te helpen. Dat werkt zo goed dat bijna alle kinderen de hele middag bezig zijn met slangen maken en de pedagogisch medewerker zich bezig kan houden met het helpen aan de verfijning van de werkstukken. Aan het einde van de dag gingen kinderen trots naar huis met een bewegende slang van een meter lang.
- We spelen veel gezelschapsspelletjes met kinderen. We werken op dit moment nauwelijks met computers e.d.. Juist als er meer kinderen tegelijk zijn worden er veel spelletjes gedaan. Zo worden hele Monopolymiddagen volgespeeld.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We leren kinderen om met respect met levende dieren om te gaan en met de natuur. Ze leren om mee te helpen met het schoonmaken van de huisvesting van de dieren, zoals wandelende takken, vlinders, kikkerdril en af en toe een salamander. Zo leren de kinderen dat de natuur een kleine vorm van samenleven is die ze in het dagelijkse leven ook tegenkomen.
- Kinderen die een prachtig bouwwerk in de gang hebben gemaakt, mogen dat geregeld laten staan. We spreken dan met de school af dat het niet afgebroken mag worden en dat het enkele dag blijft staan om de andere kinderen te laten zien wat er gemaakt is.
- Binnen onze bso is ook ruimte voor kinderen uit het speciaal onderwijs. Kinderen leren op deze manier omgaan met elkaar. Deze opvang moet wel mogelijk zijn binnen de normale groepsgrootte.
- We leggen regelmatig uit dat emoties niet altijd in de hand te houden zijn en dat alle kinderen anders reageren. We proberen de tolerantie te vergroten zodat er minder wrijvingen zijn tussen de kinderen, vooral door te praten en situaties uit te leggen, en het probleem duidelijk te maken voor iedereen. Daarna blijkt er vaak niet eens meer een probleem te zijn.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- De dagelijkse overdracht met ouders vinden we belangrijk, al zoeken niet alle ouders zelf dat contact. We hebben met de kinderen afgesproken dat ze altijd bij de pedagogisch medewerker komen melden als ze weg gaan. Dit moment is ook een goed moment om even contact te maken met ouders.
- Als we ons zorgen maken over een kind, maken we met de ouders een afspraak om de zorgen uit te spreken en met de ouders hierover te praten. Samen kijken we of we dezelfde dingen herkennen. We maken afspraken voor hoe we het verder samen kunnen en willen aanpakken en houden met de ouders hier contact over (evalueren).
- Ouders geven soms toestemming dat hun kind eerder en alleen naar huis mag. We maken dan afspraken over de tijd en zetten dit in onze lijst. Ouders vullen een formulier in dat zij toestemming geven. Zo dragen we samen verantwoordelijkheid voor een kind op weg naar zelfstandigheid.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- We hebben houten pallets en planken waarmee de kinderen hutten en auto's en nog veel meer kunnen bouwen. We hebben ook hamers en spijkers. De kinderen timmeren en verven er behoorlijk op los, sommigen zelfs met een helm op. Maar soms timmert er iemand op zijn vingers of laat er een plank los die niet helemaal vast zit. We laten dit gebeuren omdat de kinderen het geweldig vinden om te doen en er vooral voor de jongens ook een stoere uitstraling van uitgaat. De kinderen leren nu wel om voorzichtig met het materiaal om te gaan en even te kijken of iets inderdaad vast zit voordat ze erop klimmen....
- Kinderen rijden met de skelters het liefst de hellingbaan af. Dit gaat erg hard en is wel een beetje gevaarlijk maar o zo leuk.
- Kinderen mogen figuurzagen. Dan kan het wel eens gebeuren dat je je in de vingers zaagt. Toch moeten kinderen leren hoe ze om kunnen gaan met het materiaal.
- Vierogenprincipe: dit geven wij vorm door:
  - De deuren van de groepen staan altijd open;
  - Er is een aanspreekcultuur binnen het team pedagogisch medewerkers;
  - In alle groepen zijn veel ramen en kan iedereen die wil naar binnen kijken;
  - Op de meeste dagdelen zijn er twee of meer pedagogisch medewerkers aanwezig in de groepen;
  - Op woensdag en vrijdag is er in schoolweken een stagiaire of vrijwilliger als tweede persoon aanwezig, er zijn dan minder dan tien kinderen bij de bso;
  - De clustermanager is op vrijdag altijd als achterwacht aanwezig en loopt regelmatig onaangekondigd binnen;
  - We hebben een open verbinding met het kinderdagverblijf en medewerkers lopen regelmatig bij elkaar binnen.
- In situaties dat er bij onze locatie heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. De persoon moet in noodgevallen liefst binnen vijf minuten, maar uiterlijk binnen vijftien minuten ter plaatse kunnen zijn. Op onze locatie functioneert de pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf als achterwacht. Hier is altijd iemand in huis. Men kan elkaar direct bellen met de interne telefoon. Daarnaast zijn de administratief ondersteuner en de clustermanager ook veel in huis. Ook zij zijn direct bereikbaar.